

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

FUNDACJI WILLA JASNY DOM

Rozdział I.

Przepisy ogólne

§ 1.

1. Jednym z podstawowych elementów misji Fundacji Willa Jasny Dom jest popularyzowanie historii Willi Jasny Dom i umożliwianie zwiedzania zabytków piwnic znajdujących się pod opieką Fundacji osobom zainteresowanym, w tym małoletnim.
2. Naczelną zasadą działalności Fundacji Willa Jasny Dom jest realizowanie zadań statutowych z poszanowaniem praw i godności małoletniego, zaś każdy pracownik, współpracownik i wolontariusz jest zobowiązany dbać o prawidłowy rozwój małoletnich oraz przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w **Standardach Ochrony Małoletnich, zwanych dalej „SOM”**.
3. Akty prawne stanowiące podstawę opracowania niniejszych Standardów Ochrony Małoletnich:
 - ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606);
 - ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.);
 - ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17.);
 - Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870)

4. Ilekcioć w Standardach Ochrony Małoletnich jest mowa o:

1. **SOM** - naleŹy przez to rozumieć obowiĄzujĄcy w Fundacji Willa Jasny Dom zbiór standardów i zasad pomagajĄcych stworzyĆ bezpieczne, wolne od przemocy i przyjazne Źrodowisko dla rozwoju małoletnich;
2. **Fundacji Willa Jasny Dom**- naleŹy przez to rozumieć FundacjĘ Willa Jasny Dom z siedzibĄ w Warszawie przy ul. Źwierszcza 2.
3. **pracowniku** - naleŹy przez to rozumieć kaŹdĄ osobę realizujĄcĄ działania na rzecz Fundacji Willa Jasny Dom, niezaleŹnie od rodzaju wiĄzujĄcej jĄ z organizacjĄ umowy lub jej braku.
Pracownikiem jest kaŹda osoba zatrudniona w Fundacji na podstawie umowy cywilnoprawnej, porozumienia wolontariackiego, a takŹe jej członek.
4. **współpracowniku** - naleŹy przez to rozumieć osobę, instytucjĘ lub organizacjĘ pozarządowĄ, która współpracuje z FundacjĄ na podstawie umowy cywilno- prawnej
5. **wolontariuszu**- naleŹy przez to rozumieć osobę, która dobrowolnie i bez wynagrodzenia realizuje działania na rzecz Fundacji Willa Jasny Dom
6. **małoletnim** - naleŹy przez to rozumieć kaŹdĄ osobę do ukończenia 18 roku Źycia;
7. **opiekunie małoletniego** - naleŹy przez to rozumieć osobę uprawnionĄ do reprezentacji małoletniego, szczególnie rodzica lub opiekuna prawnego; w przypadku grup zorganizowanych opiekunem małoletniego jest nauczyciel lub wychowawca sprawujĄcy opiekę nad grupĄ;
8. **krzywdzeniu małoletniego** - naleŹy przez to rozumieć działanie lub zaniechanie zagraŹajĄce jego zdrowiu lub Źyciu, dokonywane przez jakĄkolwiek osobę na szkodę małoletniego, polegajĄce na:
9. **przemocy fizycznej** - naleŹy przez to rozumieć wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec małoletniego powodujĄce urazy na jego ciełe np.: bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, itp.,
10. **przemocy emocjonalnej** - naleŹy przez to rozumieć intencjonalne, nie zawierajĄce aktów przemocy fizycznej zachowania dorosłych wobec małoletnich, które powodujĄ znaczące obniŹenie moŹliwoŹci prawidłowego rozwoju małoletniego np.: wyzwiska, groŹby, szantaŹ, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i moŹliwoŹci małoletniego, niszczenie waŹnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieposzanowanie granic prywatnoŹci, itp.,
11. **wykorzystaniu seksualnym** - naleŹy przez to rozumieć kaŹde zachowanie osoby starszej i silniejszej, które prowadzi do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem małoletniego np.: ekshibicjonizm, uwodzenie, Źwiadome czynienie małoletniego Źwiadkiem aktów płciowych, zachęcanie

do rozbierania się i do oglądania pornografii, dotykane miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.;

12. zaniedbywaniu - należy przez to rozumieć niezaspokajanie podstawowych potrzeb małoletniego zarówno fizycznych, jak i psychicznych takich jak np.: właściwe odżywianie, ubieranie, ochrona zdrowia, edukacja;

13. Zespole do spraw realizacji SOM - należy przez to rozumieć zespół osób, których zadaniem jest wspieranie i kontrolowanie realizacji standardów wynikających z SOM w Fundacji Willa Jasny Dom; w skład zespołu wchodzi:

- a. przewodniczący zespołu - prezes Fundacji Willa Jasny Dom,
- b. członkowie zespołu- 2 przedstawiciele Rady Fundacji Willa Jasny Dom, wskazywanych przez prezesa Fundacji Willa Jasny Dom
- c. inne osoby wyznaczone i upoważnione przez Prezesa Fundacji Willa Jasny Dom

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji

§ 2.

1. Fundacja Willa Jasny Dom stosuje zasady bezpiecznej rekrutacji, aby wśród pracowników/współpracowników/wolontariuszy nie było osób mogących zagrazać bezpieczeństwu małoletniego.
2. Fundacja Willa Jasny Dom, jako pracodawca i organizator, w szczególności wymaga, aby:
 - a. Kandydat do pracy wymagającej kontaktu z dziećmi przedstawił pisemne oświadczenie zawierające jego dane osobowe niezbędne do wypełnienia przez Fundację obowiązków określonych w ustawie o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
 - b. Kandydat do pracy przedstawił zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
 - c. Fundacja Willa Jasny Dom przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy na podstawie umowy cywilnoprawnej, porozumienia wolontariackiego lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z edukacją małoletnich lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w Rejestrze z dostępem ograniczonym lub Rejestrze osób, w stosunku, do których Państwowa Komisja

do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.

- d. Zarząd Fundacji Willa Jasny Dom uzyskuje informacje z Rejestru z dostępem ograniczonym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości.
- e. Informacje zwrotne otrzymane z systemu teleinformatycznego przedstawiciel Zarządu Fundacji drukuje i składa do części akt osobowych pracownika lub wolontariusza, związanych z nawiązaniem stosunku pracy, bądź dołącza do umowy zlecenie lub umowy o wolontariacie. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku, do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestr. Przy czym w przypadku tego drugiego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w rejestrze.
- f. Jeżeli kandydat posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinien przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariacie związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
- g. Zarząd Fundacji Willa Jasny Dom pobiera od kandydata oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwał w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
- h. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie był prawomocnie skazany oraz nie wydano wobec niego innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuścił się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,

uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

- i. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści:

„Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Wzór oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych stanowi **załącznik 2** do Standardów.

Rozdział III.

Zasady bezpiecznej relacji pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom a małoletni

§ 3.

1. Pracownicy/współpracownicy/wolontariusze Fundacji Willa Jasny Dom znają zasady bezpiecznych relacji z małoletnim oraz jakie zachowania są niedopuszczalne ze strony dorosłych wobec małoletnich i pomiędzy małoletnimi. Znajomość zasad potwierdzają własnoręcznie podpisanym oświadczeniem; wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do SOM.
2. Pracownicy/współpracownicy/wolontariusze Fundacji Willa Jasny Dom są na bieżąco informowani w ramach wykonywanych obowiązków o aktualizacji zasad określonych w SOM.
3. Zasady bezpiecznych zachowań pracowników/współpracowników/wolontariuszy Fundacji Willa Jasny Dom w komunikacji z małoletnim:
 - A. traktowanie małoletniego z szacunkiem i dbanie o jego komfort psychiczny i fizyczny w trakcie korzystania z oferty edukacyjnej Fundacji Willa Jasny Dom;
 - B. traktowanie potrzeb małoletniego, jako istotnych i pomoc w rozwiązywaniu napotkanych trudności;
 - C. reagowanie na zgłaszane przez małoletniego poczucie zagrożenia, nadużycia i krzywdzenie małoletniego;
 - D. ograniczenie się do niezbędnego kontaktu fizycznego z małoletnim, wyłącznie w sytuacjach tego wymagających - w miarę możliwości wyłącznie w obecności innej osoby;

- E. ograniczanie przebywania z małoletnim sam na sam do nieuniknionych sytuacji;
 - F. komunikowanie się z małoletnimi i ich opiekunami na odległość wyłącznie poprzez kanały służbowe, w tym pocztę e-mail i telefon służbowy.
4. Czynności zabronione pracownikom/współpracownikom/wolontariuszom Fundacji Willa Jasny Dom wobec małoletnich:
- a. krzywdzenie małoletniego;
 - b. komentowanie i ocenianie wyglądu lub zachowania małoletniego, zarówno w stosunku do niego samego, jak i jego opiekunów oraz innych pracowników /współpracowników/wolontariuszy Fundacji Willa Jasny Dom; wyjątek stanowią sytuacje związane z utrzymaniem porządku w trakcie wydarzeń organizowanych przez Fundację Willa Jasny Dom i bezpieczeństwa małoletnich, w szczególności mające na celu zwrócenie małoletniemu uwagi na jego niewłaściwe zachowanie;
 - c. przyjmowanie od małoletniego prezentów;
 - d. proponowanie małoletnim narkotyków, alkoholu, papierosów, e-papierosów i innych nielegalnych substancji lub produktów zabronionych dzieciom;
 - e. nawiązywanie z małoletnim relacji romantycznych lub seksualnych oraz składanie, prowokowanie lub sugerowanie takich relacji, a także prowokowanie, składanie lub przyjmowanie propozycji o takim charakterze;
 - f. formułowanie komentarzy i żartów, używanie gestów o charakterze lub o kontekście seksualnym;
 - g. udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
 - h. spotykanie się z małoletnim poza godzinami i miejscem pracy, nawiązywanie kontaktów z małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji, takie jak prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych.

Rozdział IV

Rozpoznanie i reagowanie na podejrzenie krzywdzenia małoletniego

§ 4.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom niezwłocznie przekazuje swoją wiedzę Przewodniczącemu Zespołu.

W przypadku braku takiej możliwości przekazuje informację członkowi Zespołu do spraw realizacji SOM.

2. Zadaniem Przewodniczącego lub członka Zespołu jest uruchomienie procedury bezpieczeństwa, do której należy przede wszystkim, w razie potrzeby przerwanie sytuacji potencjalnie zagrażającej małoletniemu, także inne niezbędne działania, w szczególności:
 - Rozmowa z opiekunem małoletniego w celu wyjaśnienia sytuacji; w jej trakcie należy dążyć się do ustalenia przebiegu zdarzenia oraz jego wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne potencjalnie krzywdzonego małoletniego;
 - Sprawdzenie, czy doszło do krzywdzenia małoletniego, i czy dziecku nadal zagraża niebezpieczeństwo;
 - Polecenie pracownikom/współpracownikom/wolontariuszowi monitorowania sytuacji przez cały czas pobytu małoletniego w siedzibie Fundacji Willa Jasny Dom;
 - W przypadku podejrzenia, że małoletni nadal jest krzywdzony albo zgłoszenia tego faktu przez małoletniego lub opiekuna małoletniego, pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom ma obowiązek poinformować opiekunów małoletniego o obowiązku zgłoszenia przez Fundację Willa Jasny Dom podejrzenia krzywdzenia małoletniego i wezwać Policję;
 - Do czasu przyjazdu Policji pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom zapewnia małoletniemu bezpieczeństwo i izoluje je od źródeł zagrożenia.
 - Jeżeli pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom powziął wiedzę o krzywdzeniu małoletniego, a nie ma możliwości skontaktowania się z osobami wyznaczonymi do prowadzenia interwencji, wówczas osobiście podejmuje działania.
 - W przypadku podejrzenia, że zagrożone jest życie małoletniego lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie zadzwonić pod numer alarmowy 112. Poinformowania służb dokonuje pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu, a następnie kontaktuje się z Przewodniczącym Zespołu.

Rozdział V

Postępowanie wyjaśniające i jego następstwa

§ 5.

1. Pracownik/współpracownik/wolontariusz Fundacji Willa Jasny Dom podejrzewany o krzywdzenie małoletniego zostaje natychmiast odsunięty

przez pracodawcę od wszelkich form kontaktu z dziećmi do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. Obowiązkiem Zespołu do spraw realizacji SOM jest zbadanie wszystkich okoliczności sprawy, w tym w szczególności wysłuchanie pracownika/współpracownika/wolontariusza Fundacji Willa Jasny Dom podejrzewanego o krzywdzenie małoletniego oraz świadków zdarzenia.
3. Do czasu zbadania sprawy Zespół do spraw realizacji SOM pracuje pod kierunkiem przewodniczącego Zespołu do spraw realizacji SOM w składzie, co najmniej trzyosobowym, powoływanym każdorazowo przez przewodniczącego z całego składu członków zespołu.
4. Zespół do spraw realizacji SOM sporządza pisemny raport każdorazowo po obradach.
5. W wypadku stwierdzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika/współpracownika/wolontariusza Fundacji Willa Jasny Dom pracodawca podejmuje decyzję o rozwiązaniu stosunku prawnego z osobą, której to naruszenie udowodniono oraz zakazuje jej wstępu na teren siedziby Fundacji Willa Jasny Dom lub wydarzenia organizowane przez Fundację Willa Jasny Dom.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, należy powiadomić właściwe organy ścigania.

Rozdział VI

Zachowanie poufności

§ 6.

1. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych albo realizacją usług zleconych przez Fundację Willa Jasny Dom powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania w poufności tych informacji dla dobra małoletniego.
2. Zachowanie poufności nie dotyczy w przypadku obowiązku przekazania informacji uprawnionym instytucjom (jak Policja, prokuratura, czy sąd) w ramach działań interwencyjnych lub procesowych, ponadto członkom Zespołu do spraw realizacji SOM i pracodawcy.

Rozdział VII

Zasady ochrony danych osobowych i wizerunku dziecka

§ 7.

1. Fundacja Willa Jasny Dom zapewnia ochronę danych osobowych małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami RODO oraz dokumentacją dotyczącą przedsięwzięcia kierowanego do dzieci, udostępnioną rodzicom/opiekunom prawnym dziecka i innym opiekunom dzieci.
2. Upublicznienie przez pracownika/współpracownika/wolontariusza Fundacji Willa Jasny Dom wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka.
3. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi element większej całości, takiej jak zgromadzenie, czy impreza publiczna, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Rozdział VIII

Zasady dostępu małoletnich do Internetu

§ 8.

1. Fundacja Willa Jasny Dom nie udostępnia sieci Internetowej w celu korzystania z niej na sprzęcie prywatnym.
2. Fundacja Willa Jasny Dom nie ponosi odpowiedzialności za działania wykonywane przez małoletnich w Internecie za pośrednictwem ich prywatnego sprzętu, a także za treści wyświetlane i udostępniane przez nich na tych urządzeniach.

Rozdział IX

Udostępnianie standardów

§ 9

1. Pełna wersja Standardów jest udostępniona na stronie internetowej organizacji.
2. W siedzibie organizacji w widocznym miejscu udostępniona jest wersja skrócona Standardów w formie umożliwiającej zrozumienie ich przez dzieci.

Rozdział X

Przegląd i aktualizacja standardów

§ 10

1. Standardy podlegają regularnemu przeglądowi, nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Personel organizacji oraz rodzice dzieci uczęszczających na organizowane przez nią wydarzenia mogą na bieżąco zgłaszać swoje uwagi i propozycje zmian w Standardach.